

РЕШЕНИЕ

№ 71

гр. ХАСКОВО, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, III-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ТОШКА ИВ. ТОТЕВА

Членове: АННА ВЛ. ПЕТКОВА
ЙОНКО Г. ГЕОРГИЕВ

при участието на секретаря Д. Й. Х.
като разгледа докладваното от ТОШКА ИВ. ТОТЕВА Въззивно гражданско дело № 20225600500364 по описа за 2022 година

Производството е въззивно - по реда на чл.258 – чл.273 от ГПК.

ВЪЗЗИВНИКЪТ – А.Х.Г. е останал недоволен от решение № 260019 от 08.02.2022 год., постановено по гр.д. № 1333 / 2020 год. по описа на Районен съд – Хасково, с което е осъден да заплати на Ю. Н. Г. сума в размер на 10 100 лева – обезщетение за неимуществени вреди в резултат на увреждания, причинени при пътно транспортно произшествие, станало на 13.07.2015 год., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 13.07.2020 год. до окончателното ѝ изплащане, поради което го обжалва с искане за отмяна на решението и постановяване на друго, с което въззивният съд отхвърли иска изцяло или намали размера на присъденото обезщетение, отчитайки по-висок процент на съпричиняване, от приетия с обжалваното решение, принос на пострадалия. Излага доводи за това, че неправилно искът е уважен изцяло, позовавайки се на това, че отчетения от първоинстанционният съд процент на съпричиняване, допуснато от страна на ищеца е по възражение, направено от ответника, което обуславяло частично отхвърляне на иска, доколкото същият не е бил предявен като частичен и при определяне на размера му, от страна на ищеца не са били изложени обстоятелства, отчитайки собствения му принос. Намира за необоснован извода на съда относно приетия в мотивите размер на обезщетата от 60 000 лева, позовавайки се на липса на доказателства в подкрепа

на същия. Счита, че приносът на ищеца за настъпване на ПТП е значително по-висок от този на ответника, което обосновавало определянето на по нисък размер на обезщетение за неимуществени вреди.

ВЪЗЗИВАЕМИЯТ – Ю. Н. Г. – оспорва жалбата.

ТРЕТО ЛИЦЕ – „Застрахователно дружество ЕИГ Ре“ ЕАД – гр.София – ПОМАГАЧ на въззивника А. Х. Г., с процесуално качество на ответник по иска при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд – не взема становище по въззивната жалба.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството по делото пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба, подадена от адвокат С. И. С. – пълномощник на Ю.Н.П. против А. Х. Г. с искане за присъждане на сума в размер на 10 100 лева – обезщетение за неимуществени вреди, съгласно уточнение, направено с молба вх.№ 267924 от 30.12.2020 год., подадена от пълномощника на ищеца, търпени в резултат на увреждания, причинени от ПТП, станало на 13.07.2015 год. по вина на ответника, ведно със законната лихва, считано от подаване на исковата молба.

В срока по чл.131 от ГПК от пълномощника на ответника е постъпил отговор на исковата молба, с който е заявено възражение за съпричиняване, допуснато от ищеца, обосновано с доводи за това, че същият е неспособен водач, че се е движел със скорост над разрешената и след употреба на наркотични вещества.

Третото лице – помагач - „Застрахователно дружество ЕИГ Ре“ ЕАД – гр.София е оспорил иска, както и предпоставките за привличането му, обосновани с доводи за това, че от страна на ответника не било извършено плащане на дължимите вноски по полицата и към момента на настъпване на ПТП, същата била прекратена. Заявил е и възражение за изтекла давност, позовавайки се на това, че не е бил уведомен за настъпване на ПТП и не е била отправяна покана за заплащане на застрахователно обезщетение, както и допълнително възражение за съпричиняване, допуснато от ищеца, обосновано с твърдения за това, че е управлявал мотоциклета без предпазна каска.

Безспорно по делото е установено, че с присъда № 434 от 18.09.2019 год., постановена по НОХД № 1396 / 2018 год. по описа на Районен съд – Габрово, подсъдимият А. Х. Г. – ответник по иска и въззивник в настоящото производство е признат за виновен в това, че на 13.07.2015 год. в гр.*** при управление на лек автомобил марка „Форд“, модел „Мондео“ с рег.№ ***, нарушил правилата за движение – чл.25, ал.1 от ЗДвП и чл.38, ал.2 от ЗДвП и по непредпазливост причинил на Ю. Н. Г. – ищец и въззиваем в настоящото производство, тежка и средни телесни повреди, поради което и на основание чл.343, ал.1, б.„б“, вр. чл.342, ал.1 от НК и чл.54 от НК е осъден на шест месеца лишаване от свобода, изпълнението на което наказание е отложено за срок от три години.

Присъдата е влязла в законна сила на 10.01.2020 год.

С присъдата, фактическият състав на престъплението е установен по съдебен ред и постановеното от наказателния съд има обвързващата сила по чл.300 от ГПК за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно това дали е извършено, неговата противоправност и виновността на дееца, предвидени като предпоставки от фактическият състав и на основанията по чл.45 от ЗЗД, които по изложените по-горе доводи съдът приема за установени и обосноваващи извод за основателност на предявения иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, търпени в резултат на непозволено увреждане, за което е ангажирана наказателната отговорност на делинквента – ответник по иска.

По отношение размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, съдът намира, че за да се реализира справедливо възмездяване на претърпените болки и страдания, е необходимо същото да отговаря на критерия „справедливост“, прогласен изрично в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Следва да се посочи, че на обезщетяване подлежат не само съзнаваните болки, страдания и неудобства, причинени от увреждането и явяващи се пряка и непосредствена последица от него, но и самото понасяне на увреденото състояние от страна на пострадалото лице. В този смисъл са и дадените разяснения в ППВС 4/1968 год., съгласно които понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано "с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства".

Досежно вида и характера на причинените на ищеца увреждания, съдът изхожда от обвързващата сила на влязлата в сила присъда, с която ответникът е признат за виновен в това, че в резултат на нарушаване на правилата за движение по непредпазливост е причинил на ищеца следните увреждания, а именно: 1. Тежка телесна повреда, изразяваща се в тежка черепно мозъчна травма с многофрагментно счупване на лявата челна и теменна кост с импресия /хлъстване/ на фрагментите в черепната кухина, счупване на решетъчната и клиновидна кост с кръвоизливи в синусите на черепните кости, нараняване на твърдите мозъчни обвивки в областта на счупването и на мозъчното вещество, контузия на левия слепоочен дял на мозъка, кръвоизливи под меките мозъчни обвивки над двете големи мозъчни половини, кръвоизлив под и над твърдата мозъчна обвивка в лявата челно - слепоочна област и откок на мозъка, довели до постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота; 2. Средна телесна повреда, изразяваща се в състоянието на пострадалия след нервнохирургичното оперативно овладяване на тежката черепно мозъчна травма, довело до разстройство на здравето, временно опасно за живота; 3. Средна телесна повреда, изразяваща се в гръдна травма с контузия на десния бял дроб и травматична пневмония, довели да разстройство на здравето, временно опасно за живота; 4. Средна телесна повреда, изразяваща се в травма на таза с разкъсване на връзката между срамните кости, довела до трайно затрудняване на движението на долните крайници; и 5. Средна телесна повреда, изразяваща се в многофрагментно счупване на лъчевата кост на лявата предмишница в

долната ѝ част, довело до трайно затруднение на движението на лявата предмишница.

Изхождайки от вида и характера на уврежданията причинени на ищеца в резултат на виновното поведение на ответника, за което е ангажирана наказателната му отговорност с влязла в сила присъда, а именно една тежка телесна повреда и четири средни телесни повреди, по повод на които увреждания е извършена и медицинска интервенция, съдът приема, че за репарирание на претърпените от ищеца неимуществени вреди, следва да бъде определено обезщетение в размер на 60 000 лева. В тази връзка съдът намира за неоснователни изложените във въззивната жалба доводи за необоснованост на изводите на първоинстанционния съд при определяне на общия размер на обезщетя, предвид и изричната в тази насока разпоредба на чл.162 от ГПК, според която когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера по своя преценка.

Събраните по делото доказателства обосновават извод за основателност на заявеното от страна на ответника възражение за допуснато от ищеца съпричиняване. В тази насока съдът цени заключението на допуснатата при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд, комплексна съдебно медицинска и автотехническа експертиза, от което се установява, че причина за настъпване на ПТП е и неадекватната на пътните условия скорост на движение на мотоциклета, управляван от ищеца и реакцията на последния, който е могъл да задмине отляво автомобила, управляван от ответника, а не да се отклонява надясно. В заключението се посочва още, че ищецът е могъл да избегне инцидента като задейства спирачната система на мотоциклета и ако е спазвал допустимата скорост в градски условия – до 50 км./ч. Имал е възможност да забележи навлизането на автомобила в лентата му на движение и да задейства спирачката незабавно, като е имал достатъчно разстояние за спиране преди мястото на ПТП. Към момента на инцидента, ищецът е бил под влияние на титрахидроканабинол и на етилов алкохол, с кръвна концентрация от 0.34 промила. Черепно мозъчната травма, причинена на ищеца сочела повече на липса на каска, коректното носене на която би намалило тежестта на травмата. Безспорно установено по делото е и това, че ищецът е бил неспособен водач на МПС – данни, в каквато насока се съдържат в приложено по досъдебното производство, обективирани в писмо от 14.08.2015 год. на ОД на МВР – Сектор „Пътна полиция“ – Габрово.

Видът и характера на описаните по-горе действия и бездействия на ищеца, обосновават извод за допуснато от него съпричиняване, което следва да бъде определено в размер на 75 %, отнасянето на който към определения по-горе размер от 60 000 лева, обосновава извод за основателност на иска в размер на 15 000 лева. Доколкото с исковата молба е заявено искане за присъждане на обезщетение в размер на 10 100 лева, съдът счита, че искът следва да бъде уважен до предявения такъв. Съдът намира, че не са налице предпоставките за определяне на по-висок принос на пострадалия от визирания по-горе такъв, в

каквато насока са изложените във въззивната жалба доводи, предвид и отнасянето му към приноса на ответника, за допуснатите от който нарушения на правилата за движение – чл.25, ал.1 от ЗДвП и чл.38, ал.2 от ЗДвП, е ангажирана наказателната му отговорност с влязла в сила присъда. Като неоснователни в тази насока съдът намира изложените във въззивната жалба доводи за това, че доколкото възражение за съпричиняване е било заявено само от ответника, то с посоченият по-горе размер на съпричиняване – от 75 % следвало да се намали претендираното от ищеца обезщетение от 10 100 лева, а не процента на съпричиняване да бъде отнесен към обезщетението, определено от съда по справедливост – на 60 000 лева, предвид изричните в тази насока указания, дадени с Тълкувателно решение № 1 от 01.08.2022 год. по тълк.д. № 1 / 2021 год., ОСГТК, съгласно които, когато са налице предпоставките на чл.51, ал.2 от ЗЗД съдът следва да намали обезщетението спрямо размера, за който искът би бил основателен, ако не би се наложило намаляването му поради принос на пострадалия. Размерът на заявената претенция не съставлява решаващ фактор при преценката относно действителния размер на вредата, подлежаща на обезщетяване, тъй като претендираното обезщетение може да не е равно по размер на определеното от съда по справедливост. С оглед забраната за присъждане над петитум, съдът следва да присъди обезщетение до размера на исковата претенция, ако след намаляването му при предпоставките на чл.51, ал.2 от ЗЗД, същото надхвърля по размер претендираното.

Достигайки до същите фактически и правни изводи за основателност на иска, предявен на основание чл.45 от ЗЗД и уважавайки същия в пълния предявен размер, първоинстанционният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което по изложените по-горе съображения следва да бъде потвърдено и към мотивите на което съдът препраща на основание чл.272 от ГПК.

По отношение на заявените от страна на третото лице помагач, възражения, като безспорно съдът приема, че към датата на настъпване на застрахователното събитие – 13.07.2015 год. е бил в сила договор за застраховка „Гражданска отговорност“, ценейки в тази насока приетата като писмено доказателство Проверка за сключена застраховка „Гражданска отговорност“, видно от която е, че застрахователният договор, сключен с ответника – въззивник в настоящото производство е за срок от 04.02.2015 год. до 04.02.2016 год., както и това, че действието на същия е прекратено на 03.09.2015 год. В подкрепа на твърдението си, че застрахователния договор е прекратен преди посочената дата – 03.09.2015 год., от страна на третото лице – помагач, не са представени доказателства, които да опровергават съдържанието на цитирания по-горе документ, представен от ответника. Безспорно е, че застрахователният договор е сключен през месец февруари 2015 год., т.е преди влизане в сила на действащия КЗ – 01.01.2016 год. Безспорно е още, че и застрахователното събитие е настъпило на 13.07.2015 год., т.е по време на действие на отменения КЗ. При това положение съдът намира за приложима нормата на чл.226, ал.1 от КЗ - отм., вр. § 22 от ПЗР на КЗ. Застрахователното правоотношение е

подчинено на режима на КЗ – отм., действащ към момента на сключване на застрахователния договор и на настъпване на застрахователното събитие. В тази връзка съдът намира за основателно заявеното от третото лице – помагач, възражение за погасяване по давност на вземанията по застрахователния договор, доколкото застрахователното събитие е настъпило на 13.07.2015 год., и в рамките на пет годишния давностен срок, изтекъл на 13.07.2020 год., не са представени доказателства да е отправяно искане за присъждане на застрахователно обезщетение. Съгласно нормата на чл.197 от КЗ отм., според която правата при застраховки „гражданска отговорност“ по т.10 на раздел II, буква „а“ от приложение № 1, в която хипотеза попада и разглеждания случай, се погасяват с пет годишна давност от датата на настъпване на събитието.

Като неоснователни съдът намира въведените от пълномощника на въззиваемия доводи за недопустимост на обжалваното решение, като такова, постановено по нередовна искова молба, доколкото предпоставките за обезсилване на решението и връщане на делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд, се свеждат до това обжалваното решение да е постановено по непредявен иск, съгласно чл.270, ал.3, предл. 3-то от ГПК – хипотеза, в която разглежданият казус не попада. В тази връзка следва да се посочи, че решението е обжалвано само от страна на ответника, от страна на който не са въведени доводи за недопустимост на обжалваното решение. Действително, съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. Изложените от пълномощника на въззиваемия доводи, обусловили искането му за обезсилване на обжалваното решение и за връщане на делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд, се свеждат до твърдения за нередовност на исковата молба, като такава, подадена от лице без представителна власт, непотвърдена от ищеца. Безспорно е, че исковата молба, въз основа на която е образувано делото пред първоинстанционния съд е изготвена и подадена от адвокат С. И. С., съгласно решение № 132 от 07.07.2020 год. на Национално бюро за правна помощ, с което на ищеца – Ю. Н. Г. е предоставена правна помощ – за консултация, а при наличие на основания и за подготовка на документи за завеждане на дело за присъждане на обезщетение за претърпени от него вреди вследствие на ПТП, станало на 13.07.2015 год. Безспорно е, че подготовката на документи за завеждане на дело включва и изготвяне на искова молба, очертавания с която предмет на делото, по който първоинстанционният съд се е произнесъл с обжалваното решение, съвпада с този, посочен в решението на НБПП.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260019 от 08.02.2022 год., постановено по гр.д. № 1333 / 2020 год. по описа на Районен съд – Хасково.

Решението е постановено с участието на трето лице – „Застрахователно дружество ЕИГ Ре“ ЕАД, ЕИК 130427863, със седалище и адрес на управление - гр.София *** – помагач на въззивника и ответник по иска - А. Х. Г., ЕГН *****, с адрес за призоваване – гр.Хасково, ул.“Хан Кубрат“ № 8, ет.3, офис 13 – адвокат В. Д..

Решението може да се обжалва пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____